

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 27 Σεπτεμβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια, Αγγελική Πουλοπούλου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 14.08.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1248/14.08.2023 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «Α... ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ...» και τον διακριτικό τίτλο «Α... Α.Ε.» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στα ..., επί της οδού, αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του Κ. Σ.του ... (εφεξής ο «παρεμβαίνων») με διεύθυνση στη ..., επί της οδού ..., αρ. ..., που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί, άλλως πώς να ανακληθεί, η από 02.08.2023 και με αριθμό πρωτοκόλλου ... κατακυρωτική απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής με θέμα «Απόφαση κατακύρωσης για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του, για το χρονικό διάστημα από 01-01-2024 έως 31-12-2024 προς κάλυψη αναγκών της Διεύθυνσης Αστυνομίας Αθηνών» και των ενσωματωθέντων σε αυτή πρακτικών, κατά το μέρος που έγινε αποδεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και να ματαιωθεί και να επαναπροκηρυχθεί ο διαγωνισμός, σε περίπτωση απόρριψης όλων των προσφορών.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 3.266,50 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε Διακήρυξη για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις κτιριακές εγκαταστάσεις όπου στεγάζονται οι Υπηρεσίες της ... με Ανοικτή Διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ με συνολική εκτιμώμενη αξία 1.306.451,62 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. και εκτιμώμενη αξία αρχικής σύμβασης 12 μηνών 653.225,81 Ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., ως, δε, κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.) στις 10.05.2023 με Α.Δ.Α.Μ. ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό

3. Επειδή, ο ένδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και η ένδικη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV αυτού, περί έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε προς τους ενδιαφερόμενους μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 02.08.2023, η δε προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 14.08.2023, δοθέντος ότι η δέκατη ημέρα της σχετικής προθεσμίας ήταν ημέρα εξαιρετέα (Σάββατο), ομοίως, δε, η αμέσως επόμενη αυτής (Κυριακή), με κοινοποίηση αυτής ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017. Μετ' εννόμου συμφέροντος η προσφεύγουσα, ως έχουσα υποβάλει αποδεκτή προσφορά, βάλλει κατά της προσβαλλόμενης και της ανάδειξης του παρεμβαίνοντος ως οριστικού αναδόχου, επιδιώκοντας να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση, ως έχουσα αναδειχθεί δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας.

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

5. Επειδή, στις 14.08.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τον παρεμβαίνοντα, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1492/2023 Πράξη του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η Αναθέτουσα Αρχή όπως καταθέσει απόψεις επί της προδικαστικής προσφυγής.

7. Επειδή, στις 24.08.2023 ο παρεμβαίνων, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώως, ως έχων αναδειχθεί οριστικός ανάδοχος, κοινοποίησε την παρέμβασή του, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

8. Επειδή, στις 29.08.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε τις υπ' αρ. πρωτ. .../29.08.2023 απόψεις της, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

9. Επειδή, στις 04.09.2023 εκδόθηκε η υπ' αρ. Α820/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ που απέρριψε το αίτημα αναστολής- χορήγησης προσωρινών μέτρων της προσφεύγουσας.

10. Επειδή, με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε η έγκριση της γνωμοδότησης της Επιτροπής αξιολόγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου, όπως αυτή εκφράστηκε στο από 02-08-2023 πρακτικό της, που αφορά στην κατακύρωση της επίμαχης σύμβασης και η κατακύρωση αυτής στον παρεμβαίνοντα.

11. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

12. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του Ν. 4412/2016 «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.

2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους....». Στο άρ. 53 του Ν. 4412/2016 «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης - Εξουσιοδοτική διάταξη» ορίζεται ότι «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. ... 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, σε περίπτωση που η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως: ... ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, ...» και στο άρ. 71 «Γενικές αρχές (άρθρο 56 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπεται ότι «...Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να μην αναθέσουν τη σύμβαση στον προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

προσφορά όταν έχουν διαπιστώσει ότι η προσφορά δεν τηρεί τις ισχύουσες υποχρεώσεις, όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18.». Σύμφωνα με το άρ. 91 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» του Ν. 4412/2016 «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.». Στο άρ. 92 «Περιεχόμενο προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής» του Ν. 4412/2016 ορίζεται πως «1. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης, που δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, οι προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής υποβάλλονται μέσα σε σφραγισμένο φάκελο, στον οποίο πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς: ... 5. Ειδικά κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης και ανεξάρτητα από το είδος της διαδικασίας που επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή: α) η αναθέτουσα αρχή, ζητά από τους οικονομικούς φορείς να αναφέρουν υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης, στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τις πληροφορίες/στοιχεία των σημείων α΄ έως στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 και β) οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, στην προσφορά τους να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010....». Σύμφωνα με το άρ. 68 του Ν. 3863/2010 «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι....». Σύμφωνα με το άρθρο 209 «Προσαύξηση αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και τις αργίες» του πδ 80/2022 «1. Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται τις Κυριακές και στις εορτές που αναφέρονται παρακάτω δικαιούνται, ανεξαρτήτως του κύρους της συμφωνίας για την απασχόληση αυτή και των άλλων ενδεχόμενων συνεπειών, την προσαύξηση 75% που προβλέπεται από την υπ` αρ. 8900/ 1946 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, όπως αυτή ερμηνεύθηκε αυθεντικά με την υπ` αρ. 25825/1951 απόφαση των ιδίων Υπουργών, σύμφωνα με όσα ορίζουν οι εν λόγω αποφάσεις, όπως αυτές ισχύουν σήμερα. 2. Ως εξαιρέσιμες γιορτές κατά τις οποίες παρέχεται η ανωτέρω προσαύξηση νοούνται: α) η της 25ης Μαρτίου, β) η της Δευτέρας του Πάσχα, γ) η της 1ης Μαΐου, δ) η της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου), ε) η της 28ης Οκτωβρίου, στ) η της Γεννήσεως του Χριστού (25 Δεκεμβρίου), ζ) η της 26ης Δεκεμβρίου, η) η της 1ης Ιανουαρίου και θ) η της εορτής των Θεοφανίων (6η Ιανουαρίου). 3. Στους εργαζομένους που αμείβονται με ημερομίσθιο, οι οποίοι δεν απασχολήθηκαν για λόγους που δεν οφείλονται σε εκείνους κατά τις ημέρες της παρ. 2, καταβάλλεται για κάθε μία από αυτές ποσό ίσο με το ημερομίσθιό τους, χωρίς προσαύξηση.». Στο άρθρο 1.7 «Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης» της Διακήρυξης προβλέπεται ότι «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους...». Στο άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» προβλέπεται ότι «...Οι υποψήφιοι ανάδοχοι υποβάλουν προσφορά για το σύνολο των κτιριακών εγκαταστάσεων. Προσφορά υποψηφίου που δεν καλύπτει το σύνολο των ζητούμενων υπηρεσιών θα απορρίπτεται. Οι προσφέροντες υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.....». Σύμφωνα με το άρ. 2.4.6 «2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών» της Διακήρυξης «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαραίτους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους ..., 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών),...». Στο Παράρτημα V «Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς» της Διακήρυξης, στο πεδίο «ΟΔΗΓΙΕΣ – ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» προβλέπεται ότι «1. Τα υποδείγματα τεχνικής και οικονομικής προσφοράς συμπληρώνονται (χωρίς να τροποποιηθεί η μορφή τους) από

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

τους προσφέροντες, σύμφωνα με την κείμενη εργατική, ασφαλιστική και σχετική Νομοθεσία, επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς....».

13. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει πως η Επιτροπή αξιολόγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου ήλεγξε την οικονομική προσφορά του παρεμβαίνοντος και απεφάνθη ότι καλύπτει όλους τους όρους της επίμαχης Διακήρυξης και τις ελάχιστες μηνιαίες ώρες. Επιπλέον, αναφέρει πως, λόγω του ότι οι εργαζόμενοι είναι ωρομίσθιοι και όχι πλήρους απασχόλησης, δεν μπορεί να γνωρίζει εάν, στις αργίες, οι εργαζόμενοι που θα έχουν ρεπό στο δικό της έργο θα απασχολούνται σε άλλο έργο. Ακόμη, ως προς τις ώρες και τα τ.μ. καθαρισμού, ο παρεμβαίνων δήλωσε στην τεχνική της προσφορά ότι θα καλυφθούν την επόμενη εργάσιμη με επιπλέον απασχόληση, ώστε να καλύπτονται οι ελάχιστες μηνιαίες ώρες ανά κτήριο.

14. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η προσφορά του παρεμβαίνοντος, κατά το μέρος που υπολείπεται του ελαχίστου νομίμου εργατικού κόστους, καθώς στο εργατικό κόστος δεν έχει υπολογίσει την αμοιβή των εργαζομένων για τις επίσημες αργίες, είναι πλημμελής. Ειδικότερα, αναφέρει ότι, ο κάθε οικονομικός φορέας, λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους που δίνονται στον πίνακα του Παραρτήματος Ι (σελ. 57-68), όφειλε να υποβάλει προσφορά με μοναδικό περιορισμό ότι οι μηνιαίες ώρες που δίνονται ανά υπηρεσία στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης είναι οι ελάχιστες για κάθε μήνα, είτε αυτός έχει 28, 29, 30, 31 ημέρες, δηλαδή, ο κάθε οικονομικός φορέας θα επέλεγε τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχολούσε, τις ώρες εργασίας ανά εργαζόμενο, καθώς και τις ημέρες εργασίας αυτών. Ως προς τον παρεμβαίνοντα, αναφέρει πως στην οικονομική του προσφορά και, συγκεκριμένα στο αρχείο «6. - ΠΙΝΑΚΑΣ 3» παρέθεσε ανά υπηρεσία τον αριθμό των εργαζομένων, τις ημέρες και τις ώρες εργασίας αυτών σε πίνακα, από τον οποίο προκύπτει ότι για όλους τους μήνες θα απασχολούνται Δευτέρα έως Σάββατο 22 άτομα (19 πρωί και 3 απόγευμα), Κυριακές 2 άτομα (1 πρωί και 1 απόγευμα) και Αργίες 3 άτομα (2 άτομα πρωί και 1 απόγευμα), επισημαίνει, δε, ότι όλες οι αργίες συμπίπτουν με ημέρες

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

από Δευτέρα έως Σάββατο, οι οποίες, όπως ορίζονται στο άρ. 209 παρ. 2 π.δ. 80/2022, κατανέμονται στους μήνες Ιανουάριο, Μάρτιο, Μάιο, Αύγουστο, Οκτώβριο και Δεκέμβριο. Τον μήνα Ιανουάριο 2024, η προσφεύγουσα αναφέρει πως οι ημέρες από Δευτέρα έως Σάββατο είναι 27, εκ των οποίων 2 ημέρες είναι υποχρεωτικές αργίες, η Πρωτοχρονιά 1/1/2024 (Δευτέρα) και τα Θεοφάνια 6/1/2024 (Σάββατο) και πως ο παρεμβαίνων υπολογίζει ώρες εργασίας για τα 22 άτομα μόνο για τις 25 ημέρες Δευτέρα έως Σάββατο, ενώ, για τις 2 ημέρες αργιών (που συμπίπτουν με ημέρα Δευτέρα και Σάββατο), υπολογίζει ώρες εργασίας για 3 άτομα. Για τον μήνα Μάρτιο 2024, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως οι ημέρες από Δευτέρα έως Σάββατο είναι 26, εκ των οποίων η 1 ημέρα είναι υποχρεωτική αργία, η 25η Μαρτίου 25/3/2024 (Δευτέρα) και πως ο παρεμβαίνων υπολογίζει ώρες εργασίας για τα 22 άτομα μόνο για τις 25 ημέρες από Δευτέρα έως Σάββατο, ενώ, για την ημέρα της αργίας (που συμπίπτει με ημέρα Δευτέρα) υπολογίζει ώρες εργασίας για 3 άτομα. Για τον μήνα Μάιο 2024, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως οι ημέρες από Δευτέρα έως Σάββατο είναι 27 εκ των οποίων οι 2 ημέρες είναι υποχρεωτικές αργίες, η Εργατική Πρωτομαγιά 1/5/2024 (Τετάρτη) και η Δευτέρα του Πάσχα 6/5/2024 (Δευτέρα) και πως ο παρεμβαίνων υπολογίζει ώρες εργασίας για τα 22 άτομα μόνο για τις 25 ημέρες Δευτέρα έως Σάββατο, ενώ για τις 2 ημέρες αργιών (που συμπίπτουν με ημέρα Τετάρτη και Δευτέρα) υπολογίζει ώρες εργασίας για 3 άτομα. Για τον μήνα Αύγουστο 2024, αναφέρει πως οι ημέρες από Δευτέρα έως Σάββατο είναι 27, εκ των οποίων η 1 ημέρα είναι υποχρεωτική αργία, η Εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου 15/8/2024 (Πέμπτη) και πως ο παρεμβαίνων υπολογίζει ώρες εργασίας για τα 22 άτομα μόνο για τις 26 ημέρες Δευτέρα έως Σάββατο, ενώ για την ημέρα αργίας (που συμπίπτει με ημέρα Πέμπτη) υπολογίζει ώρες εργασίας για 3 άτομα. Για τον μήνα Οκτώβριο 2024, ισχυρίζεται πως οι ημέρες από Δευτέρα έως Σάββατο είναι 27, εκ των οποίων η 1 ημέρα είναι υποχρεωτική αργία, η 28η Οκτωβρίου 28/10/2024 (Δευτέρα) και πως ο παρεμβαίνων υπολογίζει ώρες εργασίας για τα 22 άτομα μόνο για τις 26 ημέρες Δευτέρα έως Σάββατο, ενώ για την ημέρα αργίας (που συμπίπτει με ημέρα Δευτέρα) υπολογίζει ώρες εργασίας για 3 άτομα. Ως προς τον μήνα Δεκέμβριο 2024, αναφέρει ότι οι

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

ημέρες από Δευτέρα έως Σάββατο είναι 26, εκ των οποίων οι 2 ημέρες είναι υποχρεωτικές αργίες, τα Χριστούγεννα 25/12/2024 (Τετάρτη) και η δεύτερη ημέρα των Χριστουγέννων 26/12/2024 (Πέμπτη) και ότι ο παρεμβαίνων υπολογίζει ώρες εργασίας για τα 22 άτομα μόνο για τις 24 ημέρες Δευτέρα έως Σάββατο, ενώ για τις 2 ημέρες αργίας (που συμπίπτουν με ημέρα Τετάρτη και Πέμπτη) υπολογίζει ώρες εργασίας για 3 άτομα. Εκ των ανωτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως στις ώρες που υπολογίζει και βάσει των οποίων στην συνέχεια υπολογίζει το εργατικό κόστος, δεν περιλαμβάνονται οι ώρες των 19 εργαζομένων που δεν θα απασχοληθούν κατά τις επίσημες αργίες, αλλά θα πρέπει να αμειφθούν με το συνήθως καταβαλλόμενο ημερομίσθιο, κατά παράβαση της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 209 παρ. 3 του Π.Δ. 80/2022. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως, για τα υπόλοιπα αστυνομικά τμήματα, ο παρεμβαίνων δηλώνει ότι τις αργίες θα απασχολεί ένα άτομο με δύο ώρες εργασίας ανά αστυνομικό τμήμα, στα τμήματα, όμως, που θα απασχολούνται περισσότερα άτομα του ενός, για τις αργίες, υπολογίζει ώρες μόνο για το 1 άτομο και όχι για τα υπόλοιπα, ειδικότερα, για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα (1 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο και 1 άτομο Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή), για τις επίσημες αργίες υπολογίζει ώρες μόνο για 1 άτομο, για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 4 άτομα (2 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο και 2 άτομο Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή), για τις επίσημες αργίες υπολογίζει ώρες μόνο για 1 άτομο, για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα (1 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο και 1 άτομο Δευτέρα – Τετάρτη – Πέμπτη - Παρασκευή), για τις επίσημες αργίες υπολογίζει ώρες μόνο για 1 άτομο, για το Α/Τ Φαλήρου: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα (2 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο), για τις επίσημες αργίες υπολογίζει ώρες μόνο για 1 άτομο, για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα (2 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο), για τις επίσημες αργίες υπολογίζει ώρες μόνο για 1 άτομο και για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα (1 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο και 1 άτομο Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή), για τις επίσημες αργίες υπολογίζει ώρες μόνο για 1 άτομο. Ακολούθως, η

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

προσφεύγουσα παραθέτει πίνακα, όπου εμφανίζονται οι ετήσιες ώρες που υπολογίζει και δηλώνει για το σύνολο των αστυνομικών κτιρίων, όπως προκύπτει από το αρχείο «6. - ΠΙΝΑΚΑΣ 3», οι οποίες αναφέρει πως είναι οι πραγματικές ώρες εργασίας και δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτές οι ώρες των επίσημων αργιών για τους εργαζόμενους που δεν θα εργάζονται στις επίσημες αργίες, αλλά θα πρέπει να αμειφθούν γι' αυτές. Ακολούθως, αναφέρει πως στο αρχείο «2. ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ» ο παρεμβαίνων αναλύει την μέθοδο υπολογισμού του εργατικού κόστους και πως στην πρώτη σελίδα παραθέτει τον τρόπο εύρεσης της εργατοώρας, στην δε δεύτερη σελίδα παραθέτει τον υπολογισμό του εργατικού κόστους : «ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ Συνολικές ώρες χωρίς προσαύξηση Κυριακές – αργίες = 61862,65 Επιπλέον ώρες προσαύξησης Κυριακών : $234,50 * 0,75 = 175,88$ Επιπλέον ώρες προσαύξησης αργιών : $477 * 0,75 = 357,75$ Οι συνολικές ώρες ετησίως είναι : 62.396,28 ώρες Ο υπολογισμός του εργατικού γίνεται με στρογγυλοποίηση ωρών για τυχόν αποκλίσεις κατά τις ενδιάμεσες πράξεις σε 62.450 ώρες ετησίως . • ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ $6,655€ * 62450$ ώρες = $415.604,75€ / 12$ μήνες = $34.633,73€ /$ μήνα • ΥΨΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ $415.604,75 * 22,29\% = 92.638,30€ / 12$ μήνες = $7719,86€ /$ μήνα», από τον οποίο προκύπτει ότι οι συνολικές ώρες χωρίς προσαύξηση Κυριακών – Αργιών είναι 61.862,65, όσες, δηλαδή, προκύπτουν από το αρχείο «6. - ΠΙΝΑΚΑΣ 3» και δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτές οι ώρες των επίσημων αργιών για τους εργαζόμενους που δεν θα εργάζονται στις επίσημες αργίες, αλλά, θα πρέπει να αμειφθούν γι' αυτές. Επίσης, αναφέρει πως ο παρεμβαίνων υπολογίζει προσαυξήσεις ωρών Κυριακών με 0,75 και προσαυξήσεις αργιών με 0,75, ήτοι, καθίσταται προφανές από την ανωτέρω ανάλυση ότι δεν έχει συμπεριλάβει στον υπολογισμό του εργατικού κόστους τις αμοιβές των εργαζομένων που δεν θα απασχοληθούν στις επίσημες αργίες. Εν συνεχεία, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως ο παρεμβαίνων έπρεπε να υπολογίσει : •...: Αφού δηλώνει ότι θα απασχολεί Δευτέρα έως Σάββατο 22 άτομα (19 πρωί και 3 απόγευμα), και στις αργίες θα απασχολούνται μόνο τρία άτομα, θα έπρεπε στον υπολογισμό του εργατικού

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

κόστους να υπολογίσει επιπλέον το κόστος του συνήθως καταβαλλόμενου ημερομισθίου για τα 19 άτομα, που δεν θα απασχοληθούν τις αργίες.

Ιανουάριος: $19 \text{ άτομα} * 4,65 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 176,70 \text{ ώρες}$ Μάρτιος: $19 \text{ άτομα} * 4,65 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 88,35 \text{ ώρες}$ Μάιος: $19 \text{ άτομα} * 4,65 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 176,70 \text{ ώρες}$ Αύγουστος: $19 \text{ άτομα} * 4,5 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 85,5 \text{ ώρες}$ Οκτώβριος: $19 \text{ άτομα} * 4,5 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 85,5 \text{ ώρες}$ Δεκέμβριος: $19 \text{ άτομα} * 4,85 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 184,30 \text{ ώρες}$ Σύνολο ωρών 797,05 για τα 19 άτομα, για το Α/Τ ...: Υπολογίζουμε για το άτομο που θα εργάζεται Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή και αρά για τις αργίες που συμπίπτουν με τις ημέρες Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή. Ιανουάριος: $1 \text{ άτομο} * 4,25 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4,25 \text{ ώρες}$ Μάρτιος: $1 \text{ άτομο} * 4,8 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4,8 \text{ ώρες}$ Μάιος: $1 \text{ άτομο} * 4,25 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 8,5 \text{ ώρες}$ Οκτώβριος: $1 \text{ άτομο} * 4,55 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4,55 \text{ ώρες}$ Δεκέμβριος: $1 \text{ άτομο} * 4,8 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4,80 \text{ ώρες}$ Σύνολο ωρών 26,90 για το 1 άτομο, για το Α/Τ ... θα έπρεπε να υπολογιστούν και οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας για τα 3 άτομα που δεν θα εργάζονται τις αργίες. Θα υπολογίσουμε για τα 2 άτομα που η εργασία τους είναι Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή και για 1 άτομο που η εργασία του είναι Δευτέρα έως Σάββατο.

Άτομα ΔΕ-ΤΕ-ΠΑ Ιανουάριος: $2 \text{ άτομα} * 6,6 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 13,20 \text{ ώρες}$ Μάρτιος: $2 \text{ άτομα} * 7,4 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 14,8 \text{ ώρες}$ Μάιος: $2 \text{ άτομα} * 6,6 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 26,40 \text{ ώρες}$ Οκτώβριος: $2 \text{ άτομα} * 7,1 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 14,20 \text{ ώρες}$ Δεκέμβριος: $2 \text{ άτομα} * 7,4 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 14,80 \text{ ώρες}$ Άτομα ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ Ιανουάριος: $1 \text{ άτομο} * 4 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 8 \text{ ώρες}$ Μάρτιος: $1 \text{ άτομο} * 4 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4 \text{ ώρες}$ Μάιος: $1 \text{ άτομο} * 4 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 8 \text{ ώρες}$ Αύγουστος: $1 \text{ άτομο} * 4 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4 \text{ ώρες}$ Οκτώβριος: $1 \text{ άτομο} * 4 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4 \text{ ώρες}$ Δεκέμβριος: $1 \text{ άτομο} * 4 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 8 \text{ ώρες}$ Σύνολο ωρών για τα 3 άτομα 119,40 ώρες, για το Α/Τ ... θα έπρεπε να υπολογιστούν και οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας για το 1 άτομο που δεν θα εργάζεται τις αργίες. Θα υπολογίσουμε το άτομο που η εργασία του είναι Δευτέρα–Τετάρτη –Πέμπτη–Παρασκευή και για τις αργίες που συμπίπτουν με αυτές τις ημέρες Ιανουάριος: $1 \text{ άτομο} * 4,55 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4,55 \text{ ώρες}$ Μάρτιος: $1 \text{ άτομο} * 5,1 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 5,1 \text{ ώρες}$ Μάιος: $1 \text{ άτομο} * 4,35 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 8,7 \text{ ώρες}$ Αύγουστος: $1 \text{ άτομο} * 4,55 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4,55 \text{ ώρες}$

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

Οκτώβριος: $1 \text{ άτομο} * 4,55 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4,55 \text{ ώρες}$ Δεκέμβριος: $1 \text{ άτομο} * 5,1 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 10,2 \text{ ώρες}$ Σύνολο ωρών για το 1 άτομο 37,65 ώρες, για το Α/Τ Π. Φαλήρου θα έπρεπε να υπολογιστούν και οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας για το 1 άτομο που δεν θα εργάζεται τις επίσημες αργίες. Ιανουάριος: $1 \text{ άτομο} * 3,333334 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 6,666668 \text{ ώρες}$ Μάρτιος: $1 \text{ άτομο} * 3,5 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 3,5 \text{ ώρες}$ Μάιος: $1 \text{ άτομο} * 3,333334 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 6,666668 \text{ ώρες}$ Αύγουστος: $1 \text{ άτομο} * 3,333334 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 3,333334 \text{ ώρες}$ Οκτώβριος: $1 \text{ άτομο} * 3,333334 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 3,333334 \text{ ώρες}$ Δεκέμβριος: $1 \text{ άτομο} * 3,5 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 7 \text{ ώρες}$ Σύνολο ωρών για το 1 άτομο 30,50 ώρες, για το Α/Τ ... θα έπρεπε να υπολογιστούν οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας για το 1 άτομο που δεν θα εργάζεται στις αργίες. Ιανουάριος: $1 \text{ άτομο} * 3,9 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 7,8 \text{ ώρες}$ Μάρτιος: $1 \text{ άτομο} * 4,05 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 4,05 \text{ ώρες}$ Μάιος: $1 \text{ άτομο} * 3,9 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 7,8 \text{ ώρες}$ Αύγουστος: $1 \text{ άτομο} * 3,9 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 3,9 \text{ ώρες}$ Οκτώβριος: $1 \text{ άτομο} * 3,9 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 3,9 \text{ ώρες}$ Δεκέμβριος: $1 \text{ άτομο} * 4,05 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 8,1 \text{ ώρες}$ Σύνολο ωρών για το 1 άτομο 35,55 ώρες και για το Α/Τ ... θα έπρεπε να υπολογιστούν οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας για το 1 άτομο που δεν θα εργάζεται στις αργίες. Θα υπολογίσουμε για το άτομο που η εργασία του είναι Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή και άρα για τις αργίες που συμπίπτουν με τις ημέρες Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή. Ιανουάριος: $1 \text{ άτομο} * 5,45 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 5,45 \text{ ώρες}$ Μάρτιος: $1 \text{ άτομο} * 6 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 6 \text{ ώρες}$ Μάιος: $1 \text{ άτομο} * 5,45 \text{ ώρες} * 2 \text{ αργίες} = 10,9 \text{ ώρες}$ Οκτώβριος: $1 \text{ άτομο} * 5,85 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 5,85 \text{ ώρες}$ Δεκέμβριος: $1 \text{ άτομο} * 6 \text{ ώρες} * 1 \text{ αργία} = 6 \text{ ώρες}$ Σύνολο ωρών για το 1 άτομο 34,2 ώρες, συνεπώς, ισχυρίζεται πως θα έπρεπε να υπολογίσει εργατικό κόστος για 1.081,25 ώρες επιπλέον, που αντιστοιχούν στις αμοιβές των εργαζομένων που δεν θα απασχοληθούν τις επίσημες αργίες, αλλά, βάσει νόμου, θα πρέπει να αμειφθούν με το συνήθως καταβαλλόμενο ημερομίσθιο, δηλαδή, οι μικτές αποδοχές που δηλώνει ο παρεμβαίνων υποστηρίζει πως υπολείπονται κατά 7.195,72€ ($1.081,25 \text{ ώρες} * 6,655 \text{ ωρομίσθιο} = 7.195,72€$) και αντίστοιχα οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη υπολείπονται κατά 1.496,01 € ($7.195,72€ * 22,29\% = 1.603,93€$), συνεπώς, το εργατικό κόστος που δηλώνει

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

υπολείπεται του ελαχίστου νομίμου κατά 8.799,65€ (7.195,72€+1.603,93€). Ακολούθως, η προσφεύγουσα παραθέτει τον δικό της υπολογισμό εργατικού κόστους για τα αντίστοιχα τμήματα και για τα άτομα και τις ώρες που έχει δηλώσει, προκειμένου να παραθέσει τον σύμφωνο με τη νομοθεσία και τη Διακήρυξη τρόπο υπολογισμού. Ο παρεμβαίνων υποστηρίζει πως η προσφεύγουσα παραθέτει τους δικούς της υπολογισμούς, όσον αφορά τον υπολογισμό του εργατικού κόστους για τις ημέρες αργίας, χωρίς ουδόλως να αιτιολογεί και δη νομίμως για ποιους λόγους μόνο τα συγκεκριμένα ποσά που αναφέρει η ίδια στην προσφορά της είναι ορθά, και όχι (και) τα αντίστοιχα που δηλώνει αυτός. Περαιτέρω, παραθέτει αποσπάσματα αποφάσεων Δικαστηρίων και της ΑΕΠΠ και υποστηρίζει πως το γεγονός ότι η προσφεύγουσα, στο κείμενο της προσφυγής της, υποστηρίζει μία διαφορετική –σε σχέση με τη δική του– μεθοδολογία κατάστρωσης της οικονομικής της προσφοράς, και εν προκειμένω του εργοδοτικού κόστους, δεν σημαίνει πως αυτομάτως –εξ αυτής της διάστασης– είναι εσφαλμένη η δεύτερη και πως οι ισχυρισμοί της πρέπει να απορριφθούν πρωτίστως ως αόριστοι και αναπόδεικτοι, στο μέτρο που μέμφεται την προσφορά του για μη νόμιμο υπολογισμό του εργατικού κόστους για μόνο τον λόγο ότι χρησιμοποιεί απλώς διαφορετική μεθοδολογία κατάστρωσης της προσφοράς του και του εργατικού κόστους, και δη προβαίνει σε διαφορετική κατανομή/εναλλαγή των εργαζομένων, υποστηρίζοντας ότι τούτο συμβαίνει χωρίς να παραβιάζει κάποια διάταξη της εργατικής νομοθεσίας. Ακολούθως, αναφέρει πως ο συνολικός αριθμός εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο είναι 51 άτομα και πως, από τα δηλωθέντα στην οικονομική προσφορά του, είναι σαφές ότι υπολογίζει κανονικά το προσαυξημένο εργατικό κόστος για αυτούς που θα απασχοληθούν στις Κυριακές και αργίες, το οποίο αναφέρει πως δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα. Ακόμη, αναφέρει πως προσκόμισε με την προσφορά του το αρχείο ΠΙΝΑΚΑΣ 3, όπου καταγράφονται πόσοι εργαζόμενοι θα απασχολούνται σε ποιο κτίριο και για ποιες ημέρες, δηλαδή καταγράφεται το πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και των παρεχόμενων ωρών εργασίας προς την ... και όλων των ..., έτσι ώστε μπορεί να διακριβωθεί ότι το εργατικό κόστος που υπολογίζει, το οποίο καλύπτει

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

πλήρως τις απαιτούμενες ώρες καθαρισμού που παρέχει, με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Ειδικότερα, ως προς το κτίριο της ..., αναφέρει πως για τις εργάσιμες ημέρες Δευτέρα έως Σάββατο θα απασχολεί 22 άτομα (19 πρωί και 3 απόγευμα), οι οποίοι δεν θα απασχολούνται τις ημέρες των αργιών, αλλά θα απασχολούνται με περιορισμένο, και όχι πλήρες ωράριο στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου, ήτοι ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ-ΜΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ (25 ΗΜΕΡΕΣ) ΠΡΩΙ 19 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,65ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ (4ΩΡΕΣ ΚΑΙ 39 ΛΕΠΤΑ) ΑΠΟΓΕΥΜΑ 3 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,65 ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ (25 ΗΜΕΡΕΣ) ΠΡΩΙ 19 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,70ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ (4ΩΡΕΣ ΚΑΙ 42 ΛΕΠΤΑ) ΑΠΟΓΕΥΜΑ 3 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,70 ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ ΜΑΡΤΙΟ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ (25 ΗΜΕΡΕΣ) ΠΡΩΙ 19 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,65ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ (4ΩΡΕΣ ΚΑΙ 39 ΛΕΠΤΑ) ΑΠΟΓΕΥΜΑ 3 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,65 ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ ΑΠΡΙΛΙΟ-ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ (26 ΗΜΕΡΕΣ) ΠΡΩΙ 19 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,50ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ (4ΩΡΕΣ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ) ΑΠΟΓΕΥΜΑ 3 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,50 ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ ΙΟΥΝΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ (25 ΗΜΕΡΕΣ) ΠΡΩΙ 19 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,70ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ (4ΩΡΕΣ ΚΑΙ 42 ΛΕΠΤΑ) ΑΠΟΓΕΥΜΑ 3 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,70 ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ ΙΟΥΛΙΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ (27 ΗΜΕΡΕΣ) ΠΡΩΙ 19 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,333334ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ (4ΩΡΕΣ ΚΑΙ 20 ΛΕΠΤΑ) ΑΠΟΓΕΥΜΑ 3 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,333334 ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟ-ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ (26 ΗΜΕΡΕΣ) ΠΡΩΙ 19 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,50ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ (4ΩΡΕΣ ΚΑΙ 30 ΛΕΠΤΑ) ΑΠΟΓΕΥΜΑ 3 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,50 ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ (24 ΗΜΕΡΕΣ) ΠΡΩΙ 19 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,85ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ (4ΩΡΕΣ ΚΑΙ 51 ΛΕΠΤΑ) ΑΠΟΓΕΥΜΑ 3 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 4,85 ΩΡΕΣ/ΕΚΑΣΤΟ, δηλαδή, αναφέρει πως τα ως άνω 19 άτομα θα απασχοληθούν στο συγκεκριμένο έργο με περιορισμένο ωράριο, και πως, κατά τούτο, δεν πρόκειται για εργαζομένους που θα προσληφθούν και θα απασχοληθούν αποκλειστικά στο πλαίσιο της εν θέματι σύμβασης, αλλά συνιστούν τακτικούς εργαζομένους της επιχείρησής του, που απασχολούνται ταυτόχρονα και σε άλλα έργα που έχει αναλάβει (σε ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς), υποστηρίζοντας ότι οι

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

συγκεκριμένοι 19 εργαζόμενοι δεν θα απασχοληθούν τις ημέρες των αργιών στο πλαίσιο της εν θέματι σύμβασης, εξ ου και δεν έχει υπολογίσει εργατικό κόστος που να βαρύνει τη συγκεκριμένη σύμβαση για τις ημέρες των αργιών για τους συγκεκριμένους 19 εργαζομένους, αναφέρει, δε, ότι δεν είχε υποχρέωση να υπολογίσει εργατικό κόστος των συγκεκριμένων εργαζομένων και στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης, διότι, εφόσον θα απασχοληθούν σε άλλα έργα για τις ημέρες των αργιών, το αντίστοιχο εργατικό κόστος βαρύνει αυτά τα άλλα έργα και σε καμία περίπτωση το συγκεκριμένο έργο που αφορά ο παρών διαγωνισμός. Ακολούθως, αναφέρει πως για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα (1 άτομο τις εργάσιμες ημέρες Δευτέρα έως Σάββατο και 1 άτομο Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή) για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 4 άτομα (2 άτομο τις εργάσιμες ημέρες Δευτέρα έως Σάββατο και 2 άτομο Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή), για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα για τις εργάσιμες ημέρες (1 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο και 1 άτομο Δευτέρα – Τετάρτη – Πέμπτη - Παρασκευή), για το Α/Τ Φαλήρου: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα τις εργάσιμες ημέρες (2 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο), για το Α/Τ ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα τις εργάσιμες ημέρες (2 άτομα Δευτέρα έως Σάββατο), και για το ...: δηλώνει για όλους τους μήνες ότι θα εργάζονται 2 άτομα τις εργάσιμες ημέρες (1 άτομο Δευτέρα έως Σάββατο και 1 άτομο Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή). Δηλαδή, αναφέρει πως τα ως άνω άτομα θα απασχοληθούν στο συγκεκριμένο έργο με περιορισμένο ωράριο και, κατά τούτο, δεν πρόκειται για εργαζομένους που θα προσληφθούν και θα απασχοληθούν αποκλειστικά στο πλαίσιο της εν θέματι σύμβασης, αλλά συνιστούν τακτικούς εργαζομένους της επιχείρησής του, που απασχολούνται ταυτόχρονα και σε άλλα έργα που έχει αναλάβει (σε ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς). Εν συνεχεία, αναφέρει πως στην περίπτωση της παρούσας Διακήρυξης, στο Παράρτημα Ι (σελ. 57-67 της Διακήρυξης), καταγράφονται αναλυτικά οι ώρες για τις οποίες έπρεπε να υπολογιστεί εργατικό κόστος, και στην προσφορά του έχει υπολογίσει πράγματι εργατικό κόστος για όλες τις προβλεπόμενες ώρες, ώστε δεν τίθεται ζήτημα μη κάλυψης των απαιτήσεων

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

της σύμβασης, το οποίο άλλωστε δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα. Περαιτέρω, υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα παραθέτει υπολογισμούς για πρώτη φορά με την υπό κρίση προσφυγή της, τους οποίους ουδόλως είχε παραθέσει στην προσφορά της εξαρχής.

15. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Από το συνδυασμό των διατάξεων του Ν. 4412/2016 και της Διακήρυξης, όπως εκτέθηκαν στη σκ. 12 της παρούσας, συνάγεται ότι είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και την οικεία Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι (πρβλ. Επ.Αν.ΣΤΕ 313/2015, 441/2014, 328,198, 187/2013 κ.ά.), που, κατ' απαίτηση της Διακήρυξης και, με βάση σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα, θα απασχοληθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Απαράδεκτη, εξάλλου, είναι και οικονομική προσφορά η οποία περιλαμβάνει εργατικό κόστος που δεν αναλύεται επαρκώς, ήτοι κατά τρόπο που να καθιστά ευχερή τον έλεγχο των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για τον προσδιορισμό του και τη διάγνωση του τρόπου εξαγωγής του σχετικού ποσού. Περαιτέρω, ωστόσο, κατά την έννοια των παραπάνω διατάξεων, η απαιτούμενη ανάλυση του δηλωθέντος εργατικού κόστους αποσκοπεί στη διακρίβωση, ότι, κατά τον υπολογισμό του, δεν λήφθηκαν υπόψη στοιχεία που προσκρούουν στους όρους της Διακήρυξης και στην επαλήθευση της νομιμότητας της οικονομικής προσφοράς, με τη διασφάλιση ότι δεν παραβιάστηκαν διατάξεις της κείμενης εργατικής νομοθεσίας, κατά τρόπο που πλήττει τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζόμενων, και με περαιτέρω συνέπεια υπολογισμό εργατικού κόστους κατώτερου του νόμιμου ελάχιστου εργατικού κόστους - που αποτελεί και το προέχον κριτήριο αποδοχής της οικονομικής προσφοράς (βλ. και ΔΕφΘεσσαλονίκης Ν170/2020, σκ. 16). Περαιτέρω, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Αντίθετη εκδοχή, δεν παραβιάζει μόνον την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, αλλά δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και προσκρούει, για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (ΕΑΣΤΕ, 1100/2010, 873/2010 κα.), αφού οδηγεί σε μειονεκτική θέση τους καλόπιστους διαγωνιζόμενους, οι οποίοι διαμορφώνουν την προσφορά τους σεβόμενοι τις απαιτήσεις του νόμου και της διακήρυξης, ως προς ό,τι αφορά τους όρους αμοιβής και ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τους σχετικούς όρους της Διακήρυξης, δεν συνάγεται ότι ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να απασχολεί συγκεκριμένο ή συνολικό αριθμό εργαζομένων, ούτε να προσφέρει το ίδιο προσωπικό καθημερινά στις ίδιες εργασίες, στον ίδιο χώρο υποχρεωτικώς (βλ. και ΔΕφ Θεσσαλονίκης Α171/2023, σκ. 14). Δηλαδή, κατά τη Διακήρυξη, κάθε οικονομικός φορέας, λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους που δίνονται στον πίνακα του Παραρτήματος Ι (σελ. 57-68), όφειλε να υποβάλει προσφορά με μοναδικό περιορισμό ότι οι μηνιαίες ώρες που δίνονται ανά υπηρεσία στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης είναι οι ελάχιστες για κάθε μήνα, είτε αυτός έχει 28, 29, 30, 31 ημέρες, ήτοι ο ίδιος επιλέγει τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχολήσει, τις ώρες εργασίας ανά εργαζόμενο, καθώς και τις ημέρες εργασίας αυτών, υπό τον ανωτέρω περιορισμό και μόνο. Συνεπώς, εναπόκειται στην διακριτική ευχέρεια του διαγωνιζομένου να διαμορφώνει κατά βούληση την προσφορά του με την επιλογή προσωπικού που θα ικανοποιεί τις προβλεφθείσες απαιτήσεις της υπό ανάθεση σύμβασης. Εν προκειμένω, ο παρεμβαίνων στην οικονομική του προσφορά αναφέρει ότι θα απασχολεί συνολικά 51 άτομα, και πως «... ορισμένοι καθαριστές/στριες εξ αυτών θα εργάζονται σε περισσότερους από έναν χώρους (π.χ. w.c. & γυμναστήριο, αμφιθέατρο & Παρεκκλήσι, διάδρομοι & αποθήκες) στην ίδια κτιριακή εγκατάσταση ή σε περ/ρες από μία κτιριακές εγκαταστάσεις, με

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

μέγιστη εργασία εξαήμερης απασχόλησης έκαστος και με συνολικές εβδομαδιαίες ώρες εργασίας λιγότερες από 30» (βλ. αρχείο με τίτλο «6. - ΠΙΝΑΚΑΣ 3.pdf» εντός του φακέλου «ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»). Δηλαδή, τα εν λόγω άτομα προκύπτει ότι θα απασχοληθούν στο συγκεκριμένο έργο με περιορισμένο ωράριο. Συναφώς, ουδόλως εκ των όρων της Διακήρυξης προκύπτει ότι ο διαγωνιζόμενος απαγορεύεται να απασχολεί τους εργαζομένους που απασχολούνται στο έργο αυτό και σε άλλα έργα, προς κάλυψη των αναγκών του οικονομικού φορέα, συνακόλουθα, βάσιμα ο παρεμβαίνων υποστηρίζει πως «Οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι δεν θα απασχοληθούν τις ημέρες των αργιών στο πλαίσιο της εν θέματι σύμβασης, εξ ου και δεν έχω υπολογίσει εργατικό κόστος που να βαρύνει τη συγκεκριμένη σύμβαση για τις ημέρες των αργιών για τους συγκεκριμένους εργαζομένους». Επομένως, ο παρεμβαίνων, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής του ελευθερίας και των ειδικότερων προσδιοριστικών στοιχείων που καθορίζουν τη δραστηριότητά του, υπέβαλε προσφορά που ανταποκρίνεται στις ανάγκες του, εντός του πλαισίου της Διακήρυξης και της νομοθεσίας, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν προκύπτει πως οι εργαζόμενοι στο συγκεκριμένο έργο απαιτείται να απασχολούνται αποκλειστικά σε αυτό, ήτοι ήταν καθ' όλα ελεύθερος να καταλείψει το εργατικό δυναμικό του, υπό την προϋπόθεση ότι πληροί τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, ως προς τις μηνιαίες ώρες ανά υπηρεσία και τηρεί την κείμενη εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Επομένως, ο πρώτος λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

16. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η προσφορά του παρεμβαίνοντος είναι πλημμελής, λόγω εσφαλμένου υπολογισμού των προς καθαρισμό τετραγωνικών μέτρων. Ειδικότερα, αναφέρει πως στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)» της Διακήρυξης παρατίθεται πίνακας με τίτλο «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ» με τα προς καθαρισμό κτίρια των υπηρεσιών της Αναθέτουσας Αρχής που θα καθαρίζονται, τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά ημέρα και ανά υπηρεσία, τον τρόπο επισκεψιμότητας, καθώς και τις

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

ελάχιστες ώρες εργασίας, που απαιτούνται ανά μήνα ανεξάρτητα από τις ημέρες που περιλαμβάνει ο κάθε μήνας και πως, σε κάποιους χώρους, π.χ. γραφεία, απαιτείται η καθαριότητα «ΔΕΥ-ΤΕΤ-ΠΑΡ Η ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΓΙΑ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΗΜΕΡΕΣ» (βλ. σελ. 57-67, 71 της Διακήρυξης), δηλαδή, υπάρχει ειδική και συγκεκριμένη κατανομή των τετραγωνικών μέτρων στους επιμέρους χώρους, την οποία και όφειλαν να σεβαστούν οι διαγωνιζόμενοι και να υπολογίσουν και να καταγράψουν στην προσφορά τους τον πραγματικό αριθμό τετραγωνικών μέτρων ανά εργαζόμενο με βάση τον χώρο, που θα απασχολείται και την κατανομή της Διακήρυξης, ωστόσο, αναφέρει πως ο παρεμβαίνων στο αρχείο «5. - ΠΙΝΑΚΑΣ 2» της οικονομικής του προσφοράς δεν αναλύει τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού της επόμενης από την αργία ημέρας. Περαιτέρω, υποστηρίζει πως, τυχόν διόρθωση του ως άνω εσφαλμένου υπολογισμού των προς καθαρισμό τετραγωνικών μέτρων μέσω της παροχής διευκρινίσεων κατ'άρ. 102 Ν. 4412/2016 δεν θα ήταν δυνατή, διότι θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη μεταβολή της προσφοράς του, αφού θα μεταβάλετο κρίσιμο στοιχείο αυτής. Ο παρεμβαίνων υποστηρίζει ότι παγίως γίνεται δεκτό πως η ειδικότερη απαίτηση αναφοράς των αναλογούντων σε έκαστο εργαζόμενο τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού δεν θεσπίζεται προς το σκοπό διακρίβωσης της κάλυψης κατά χώρο του αντικειμένου του διαγωνισμού, αλλά, δεδομένου ότι αυτή εντάσσεται στο μέρος της Διακήρυξης που αφορά στην οικονομική προσφορά, αλλά και ενόψει των κατά την αιτιολογική έκθεση του Ν. 3863/2010 σκοπών θεσπίσεως της εν λόγω απαιτήσεως, αποβλέπει αποκλειστικώς στον έλεγχο τήρησης της εργατικής νομοθεσίας και μόνον, ώστε δεν μπορεί να στηριχθεί επί τούτου εμμέσως συμπέρασμα περί καλύψεως ή μη του απαιτούμενου έργου, στοιχείο που ανάγεται στην πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών. Εν προκειμένω, ο παρεμβαίνων αναφέρει πως ο λόγος αυτός προβάλλεται, χωρίς να συνδέεται με κάποια πλημμέλεια στον τρόπο υπολογισμού του εργατικού κόστους, καθότι η προσφεύγουσα δεν ισχυρίζεται ότι, ένεκα της εσφαλμένης καταγραφής των τ.μ. καθαρισμού, τίθεται εν αμφιβόλω η πρόθεσή του να τηρεί τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας ούτε ότι υπολείπομαι στο εργατικό κόστος. Σε κάθε

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

περίπτωση, υποστηρίζει πως στην οικονομική προσφορά του και δη στον ΠΙΝΑΚΑ 2 υπολόγισε και κατέγραψε ακριβώς τον πραγματικό αριθμό τετραγωνικών μέτρων ανά εργαζόμενο με βάση τον χώρο που θα απασχολείται, παραθέτει, δε, τους πίνακες των παρατεθειμένων στην Διακήρυξη υποδειγμάτων και υποστηρίζει πως, πλήρως συμμορφούμενος με τους ανωτέρω όρους της διακήρυξης και των παραρτημάτων αυτής, δήλωσε στην προσφορά του με πλήρη σαφήνεια τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο και ανά κτιριακή εγκατάσταση και πως στη Διακήρυξη δεν προβλεπόταν υποχρέωση των διαγωνιζομένων να καταγράψουν στις προσφορές τους τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο ξεχωριστά ανά ημέρα εργασίας, ούτε στη διάταξη του άρ. 68 Ν. 3863/2010 προβλέπεται τέτοια υποχρέωση, ούτε είθισται να συμβαίνει τόσο αναλυτική καταγραφή στους δημόσιους διαγωνισμούς και πως, εν προκειμένω, εκ περισσού, δήλωσε στην προσφορά της (ΠΙΝΑΚΑΣ 2) και τα τετραγωνικά μέτρα ανά άτομο, ανά κτιριακή εγκατάσταση και ανά ημέρα εργασίας, χωρίς να υπάρχει καμία τέτοια απαίτηση περί προσδιορισμού των τετραγωνικών μέτρων ανά ημέρα εργασίας, άρα, εξ αρχής αναφέρει πως δεν υπήρχε, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, υποχρέωση καταγραφής των τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο αναλυτικά ανά ημέρα εργασίας, οπότε, ακόμα κι αν υποθετικά υφίσταται κάποια έλλειψη/πλημμέλεια στην εν λόγω αναλυτική κατανομή ανά ημέρα εργασίας, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να τεθεί ζήτημα απόρριψης της προσφοράς του. Εν συνεχεία, υποστηρίζει πως, στη χειρίστη των περιπτώσεων, θα έπρεπε να κληθεί σε εξηγήσεις κατ' άρ. 102 Ν. 4412/2016, προκειμένου να επιβεβαιώσει τα τμ καθαρισμού ανά άτομο για τις επόμενες των αργιών ημέρες, που πάντως προκύπτουν ήδη από τα δηλωθέντα στην προσφορά του και πως, άλλωστε, ο αριθμός των τμ καθαρισμού για τις επόμενες των αργιών ημέρες είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος, καθώς προκύπτει ήδη από την προσφορά του με μια απλή πρόσθεση.

17. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα τα εξής: Σύμφωνα με το άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης, η οικονομική προσφορά συντάσσεται με βάση το κριτήριο ανάθεσης [τιμή],

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

σύμφωνα με τον πίνακα του Υποδείγματος της οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος V αυτής, οι δε προσφέροντες, υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα στοιχεία της παρ. 1 του άρ. 68 του Ν. 3863/2010. Περαιτέρω, στο Παράρτημα I – «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης» της Διακήρυξης, ειδικότερα, στον πίνακα αυτού με τίτλο «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ», περιλαμβάνονται οι εξής στήλες «ΚΤΙΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ (με όλες τις συστεγαζόμενες Υπηρεσίες)», «ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ (σε τ.μ.)», «ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ (σε τ.μ.)», «ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ» και «ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΜΗΝΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ (Επισημαίνεται ότι δεν επιθυμούμε το Μ.Ο. απαιτείται ελάχιστες ώρες για κάθε μήνα είτε αυτός έχει 28 , 29 ή 30 , 31 ημέρες)». Στη δε στήλη «ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ», σε ορισμένα σημεία του πίνακα, αναφέρεται αναφέρεται «ΔΕΥ-ΤΕΤ-ΠΑΡ Η ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΓΙΑ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΗΜΕΡΕΣ». Στο δε Παράρτημα V – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς της Διακήρυξης, στον εκεί παρατιθέμενο πίνακα «ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΘΡΟΥ 68 Ν.3863/2010 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠ. ΜΕ ΑΡΘΡΟ 22 Ν. 4144/2013, για το χρονικό διάστημα από την 01/01/2024 μέχρι και την 31/12/2024», αναφέρεται, υπό στοιχ. 5, «*Τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, ανά κτιριακή εγκατάσταση*». Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως «*οι διαγωνιζόμενοι φορείς όφειλαν να υπολογίσουν και να καταγράψουν στην προσφορά τους τον πραγματικό αριθμό τετραγωνικών μέτρων ανά εργαζόμενο με βάση τον χώρο, που θα απασχολείται και την κατανομή της Διακήρυξης*». Ο παρεμβαίνων, στην οικονομική προσφορά του, υπέβαλε το αρχείο με τίτλο «5. - ΠΙΝΑΚΑΣ 2.pdf», όπου παραθέτει υπολογισμό των τ.μ. ανά άτομο για τα εκεί αναφερόμενα κτίρια, αναφέρει, δε, μεταξύ άλλων, ότι «*Όσον αφορά τα τετραγωνικά μέτρα, για την καθαριότητα των γραφείων, των αποθηκών-υπόγειων χώρων στάθμευσης και κλπ, όταν η ημέρα καθαριότητας τους συμπίπτει με αργία θα προσμετρηθούν και θα καθαριστούν επιπρόσθετα των δηλωμένων της επόμενης εργάσιμης. Σε κάθε περίπτωση θα καθαρίζονται όλοι οι απαιτούμενοι και προβλεπόμενοι χώροι*

Αριθμός απόφασης : 1447/2023

ανά ημέρα.» (σελ. 6/6, εντός του φακέλου «ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»). Δηλαδή, ρητά και μονοσήμαντα δήλωσε πως τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού που αντιστοιχούν σε ημέρες αργίας, προστίθενται στα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού της επόμενης εργάσιμης ημέρας, τα οποία ευχερώς δύνανται να εξευρεθούν, κατόπιν απλής πρόσθεσης των οικείων δηλωθέντων τ.μ. εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής. Συναφώς, όπως τούτο προκύπτει, τόσο από τη διάταξη του άρ. 68 Ν. 3863/2010, όσο και από τους όρους της Διακήρυξης, απαιτείται ο προσδιορισμός των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο, ανά κτιριακή εγκατάσταση, και όχι ανά ημέρα, όπως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, δοθέντος ότι ο παρεμβαίνων προέβη, ως όφειλε, στην απαιτούμενη δήλωση αυτή. Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

18. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, και το παράβολο να καταπέσει.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 27.09.2023 και εκδόθηκε στις 17.10.2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ